

یادداشت

مهدی حسن‌زاده

انتقاد آری، تحریب با مدل نیویان نه!

بد نیست این نوشته را با مرور تاریخ آغاز کنیم. جایی که در ۱۵ بهمن ۹۱ مجلس شورای اسلامی وقت استیضاح وزیر کار را در دستور کار داشت اما احمدی نژاد، رئیس جمهور وقت که برای دفاع از وزیر دولت خود در مجلس حاضر شده بود، اقدام به انتشار فیلم دوربین مداربسته و طرح اتهام‌های تند علیه شهید لاریجانی، رئیس وقت مجلس کرد. چند روز بعد، رهبر شهید انقلاب در بیانات خود به این واقعه واکنش نشان دادند و خطاب به رئیس جمهور وقت فرمودند: « رئیس یک قوه به استناد یک اتهام ثابت نشده و مطرح نشده‌ای در دادگاه، دو قوه دیگر را متهم کرد؛ این کار بدی بود، این کار نامناسبی بود؛ این جور کارها، هم خلاف شرع است، هم خلاف قانون است، هم خلاف اخلاق است، هم تضييع حقوق اساسی مردم است…».

■ **چگونه پروتکل‌های خبری و امنیتی نادیده گرفته شد؟!**

باگردیم به شنبه، ۳ تیرماه و آقای محمود نیویان، نماینده فعلی مجلس که برای نقد فرایند مذاکرات و تفاهم ایران و آمریکا در صداولسیما حضور یافت اما به جای نقد تفاهم یا مواضع مذاکره‌کنندگان، اقدام به خواندن متنی حاوی نکات مطرح شده از سوی رهبر معظم انقلاب خطاب به شورای عالی امنیت ملی درباره مذاکرات کرد. سال‌های سال است که سیاستون و ما رسانه‌های هاهمه می‌دانیم انتشار هر گونه خبر یا نقل قولی از رهبر معظم انقلاب صرفاً از مسیر دفتر ایشان و پایگاه‌های رسمی اطلاع‌رسانی ایشان میسر است. اخبار سمت دیگر ماجرا هم که دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی است، همواره با حساسیت‌های امنیتی و معمولاً از مجاری رسمی خبری صورت می‌گیرد. اینکه در موضوع حساس مذاکرات پیش رو، مکاتبات رهبر معظم انقلاب و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی، چگونه بدون تفتت خبری و سلسله مراتب تأیید رسانه‌ای از سوی یک نماینده مجلس منتشر می‌شود، جای شگفتی و تأسف دارد.

■ **بهبانه تراشی خط تحریب**

پس از نامه رهبر معظم انقلاب درباره تفاهم ایران و آمریکا که ایشان اعلام کردند در این باره نظر دیگری داشتند ولی پس از تعهد رئیس جمهور به عنوان رئیس شورای عالی امنیت ملی از طرف خود و سایر اعضای شورا در پاسداشت حقوق ملت ایران و جبهه مقاومت و تصریح به قبول مسئولیت آن، اجازه امضای تفاهم را صادر کردند، فضای سیاسی خاصی ایجاد شد. برخی که پیش از این در عمل به توصیه‌های مکرر رهبر شهید انقلاب و مقام معظم رهبری در زمینه وحدت و حفظ انسجام، کارنامه بدی به جا گذاشته بودند، به خود اجازه دادند با استناد به نظر متفاوت رهبر معظم انقلاب در موضوع تفاهم هسته‌ای، دیگر توصیه‌های ایشان و رهبر شهید انقلاب در زمینه رعایت اخلاق و انصاف و حفظ انسجام ملی را نادیده بگیرند و با عباراتی تند و روش‌های غیرقانونی و ضد امنیتی از جمله افشاکری مکاتبات رهبر معظم انقلاب و شورای عالی امنیت ملی، تفاهم‌نامه امضا شده و اقدام‌های مذاکره‌کنندگان را تخطئه کنند.

■ **دفاع از ساختار تصمیم‌گیری از ۸۸ تا ۹۲ و از ۹۸ تا ۱۴۰۵**

واقعیت این است که اصل تفاوت دیدگاه رهبر معظم انقلاب با مسئولان و اعضای شعام در موضوع تفاهم هسته‌ای واضح است و فارغ از اینکه اطلاع دقیقی از جزئیات این تفاوت دیدگاه نداریم اما مسئله کلیدی این است که رهبر معظم انقلاب با وجود تفاوت نظر، به ساختار رسمی و قانونی کشور اعتماد کرده‌اند. این مسئله در سه مهمی است که پیش از این نیز از رهبر شهید انقلاب دیده بودیم که زیر بار فشار متحصنان مجلس ششم برای تعویق انتخابات مجلس هفتم و هجمه سران فتنه برای ابطال انتخابات ریاست جمهوری ۸۸ نرفتند و دولت روحانی در سال ۹۲ را که مورد حمایت برخی از همان افراد دخیل در فتنه ۸۸ بود، به رسمیت شناختند و برجام محصول آن دولت را که خود نسبت به آن منتقد بودند، با شروطی مورد تأیید قرار دادند و از تصمیم سران قوا در سال ۹۸ درباره قیمت بنزین حمایت کردند. همه این‌ها نه حمایت از اصل تصمیم‌گیری از حمایت از ساختاری بود که ذیل جمهوری اسلامی ایران تصمیم می‌گیرد. تصمیماتی که ممکن است کامل نباشد و حتی بعضاً غلط باشد اما مسیر اصلاح این تصمیمات نه تجمعات خیابانی است و نه کمپین‌های مجازی، بلکه مسیر آن، از دل قانون و ساختارهای رسمی اداره کشور می‌گذرد.

■ **چرا تحریب؟! این! انتقادهارا مطرح کنید**

اکنون نیز که اقدام بسیار عجیب نیویان با واکنش صد او سیما، عذرخواهی این سازمان و برکناری مدیرکل اخبار این رسانه همراه شد، به نظر می‌رسد افرادی که نسبت به تفاهم‌نامه اخیر و مذاکرات مرتبط با آن انتقاد دارند لازم نیست اسناد سری و مکاتبات سطح اول نظام را در آتن زنده تلویزیون جار بزنند. حتماً روش‌های بهتر و موضوعات جدی‌تری برای نقد وجود دارد. همین الان برخی انتقاد دارند که چرا با وجود عدم تحقق آتش‌بس در لبنان، تیم مذاکره‌کننده کشورمان عازم سوئیس شد. البته که جمهوری اسلامی ایران در واکنش به نقض عهد آمریکا و رژیم صهیونیستی تنگه هرمز را مجدد بسته است اما انتقاد از سفر هیئت مذاکره‌کننده اگر با ادبیات مناسب بیان شود، جای هیچ اشکالی ندارد (فارغ از اینکه نگارنده این نقد را وارد یا ناوارد بداند). به فهرست انتقادهای قابل طرح این موارد را می‌توان افزود:

باید در واکنش به نقض عهد دشمن در لبنان، در سطحی پایین‌تر از رئیس هیئت به سوئیس می‌فتیم.

میزان تحقق برخی جزئیات تفاهم از جمله آزادسازی پول‌های بلوکه شده اطلاع‌رسانی نمی‌شود.

رئیس‌جمهور با اعلام اینکه در مدت محاصره حتی یک بشکه نفت نتوانستیم صادر کنیم، اقدام دشمن را این‌گونه بزرگ جلوه می‌دهد.

این نقدها که مستقیم به رئیس جمهور و رئیس مجلس وارد می‌شود، مصادیقی از نقدهای قابل طرح است که اگر با رعایت احترام صورت گیرد، حق هر ایرانی و هر منتقدی است و حتی صدواسیما باید فضای مساعدی برای طرح این نقدها فراهم کند اما اگر کار به افشاکری ناقص اسناد محرمانه نظام، شعارهای تند و مرگبار سر دادن علیه مسئولان و اتهام‌های سخیف برسد، هیچ‌جای دفاعی ندارد و به هیچ‌وجه از موضع متفاوت رهبر معظم انقلاب در موضوع تفاهم هسته‌ای و اعتمادی که در نهایت ایشان به رئیس جمهور و تیم مذاکره‌کننده داشته‌اند، چنین چیزهایی در نمی‌آید. پس مراقب باشید با تحریب، فضای انتقاد اصولی و منطقی را محدود نکنید.

هدایت جاوید | هتل و تفرجگاه بورگن اشتوک بر ستیخ صخره‌ای به بلندی ۵۰۰ متر، مشرف به دریاچه لوسرن و کوهستان‌های آلپ در دل کشور سوئیس، روز گذشته میزبان نشستیی بود که فارغ از چشم‌انداز خیره‌کننده، آن را به سرخط اخبار کشاند. «دژ دیپلماسی آلپ» که بارها صحنه‌آرای نشست‌های مهم جهانی بوده و به همین دلیل نامش فراتر از یک مقصد گردشگری شناخته می‌شود، این بار محل قرار گرفتن میز گفت‌وگوهای صلح ایران و آمریکا بود. مذاکرات با حضور مقامات قطر و پاکستان به عنوان میانجی، بعدازظهر دیروز آغاز شد. هیئت ایرانی با نشان میناب ۱۶۸، در حالی عازم آوردگاه بود که محمداقبر قالیباف رئیس هیئت مذاکره‌کننده در بنوورود به زوریخ، در توییتی رسالت‌سنگین روی دوش خود را چنین یادآوری کرد: «کودکان مظلوم میناب و تمام شهدای ایران عزیز را هر لحظه ناظر اعمال و رفتار خود می‌دانم. آن‌ها ما را می‌بینند و از ما انتظار دارند. خدا کند که شرمنده‌شدهای مظلوم و ملت ایران نباشم و روسفید به‌یارانم بییوندم که برای دیدنشان لحظه‌شماری می‌کنم». همزمان، هیئت آمریکایی به ریاست معاون رئیس‌جمهور در روندی فعال است که به گفته جی دی ونس، ممکن است یک تا دو روز به طول بینجامد. روند دیپلماتیک جاری اما از چند منظر حائز اهمیت است که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

■ **مطالبه تعهدات از آمریکا**

هر چند مقامات کاخ سفید در روایتی نادرست تلاش داشتند نشست مذکور را آغاز دوم گام مذاکرات صلح با جمهوری اسلامی جا انداخته و این گونه پرونده هسته‌ای را محور گفت‌وگوها معرفی کنند اما ایران با هوشیاری در دام نیفتاد و از همان ابتدا این تصویرسازی نادرست را رد کرد. تهران و واشنگتن پنجشنبه با امضای تفاهم‌نامه ۱۴ بندی، آغاز فرایند تنش‌زدایی را کلید زدند که قرار بود در مرحله دوم ۶۰ روزه، به چالش‌های اساسی میان طرفین از جمله هسته‌ای و رفع تحریم‌ها ورود شود. با این حال در شرایطی که کاخ سفید در اجرای تعهدات دور نخست کاهلی کرده و آن را می‌پنچاند، تهران هنوز زمینه را برای ورود به گام دوم مناسب نیافته و در نشست سوئیس بر پاسخگو کردن تیم ترامپ در این باره تأکید دارد. در این باره می‌توان به اظهارات سخنگوی وزارت خارجه اشاره کرد که تأکید کرد: «نشست سوئیس، متمرکز بر مطالعه اجرای تعهدات طرف مقابل است». اسماعیل بقایی، عضو تیم مذاکره‌کننده در توییتی نوشت: «نشست» برای پیگیری اجرای مفاد یادداشت تفاهم خاتمه جنگ مورخ ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ است. طبق بند ۱۳، آغاز مذاکرات توافق‌نهایی منوط به اجرای بندهای ۱۰، ۴، ۵، ۱۱ و ۱۰ است. لذا گفت‌وگوهای جاری متمرکز بر اجرای بندهای مزبور، به‌ویژه

چیزهایی که باید درباره گفت‌وگوهای جاری میان ایران و آمریکا بدانیم

۵ نکته در مذاکرات «بورگن اشتوک»

بند ۱(خاتمه جنگ در همه جبهه‌ها شامل لبنان) و نیز مرور تدابیری است که برای اجرایی کردن بندهای ۱۰(موضوع صادرات نفت ایران) و ۱۱(آزادسازی دارایی‌های بسته شده ایران)پیش‌بینی شده‌است.

با این تفاسیر که پرونده لبنان در سایه تجاوزهای مکرر رژیم صهیونیستی به بن‌بست خورده و همزمان ونس در آستانه سفر به سوئیس ابراز امیدواری کرده که در پرونده هسته‌ای ایران و موضوع آتش‌بس در لبنان پیشرفت‌هایی حاصل شود، نشست بورگن اشتوک را پیش از هر چیز باید روندی برای مطالبه تعهدات آمریکا تعبیر کرد. به بیان ساده‌تر و آن گونه‌که سیدمهدی طباطبایی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور می‌نویسد: «دستور نخست هیئت مذاکره در سوئیس پایان تجاوز در لبنان است؛ چراکه وقتی نخستین شرط تفاهم اجرا نشود، به اجرای بقیه مفاد آن هم اعتمادی نیست».

■ **مأموریت مهم تیم اقتصادی**

طبق اخبار منتشر شده، علی باقری؛ معاون بین‌الملل دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی، کاظم غریب‌آبادی؛

روزشمار جنگ | روز صد و چهاردهم

تیم دیپلماسی کشورمان حالا که با وجود برخی نقدهای دلسوزانه راهی ژنو شده، به دنبال دستاوردهای واقعی و ملموس از مذاکرات است و تلاش می‌کند وارد بازی نمایشی ترامپ نشود

دیپلماسی بدون عکس یادگاری

لبنان اختصاص یافت. هدف اصلی ایران در این بخش، تضمین اجرای بندهای تفاهم‌نامه موقت مبنی بر توقف کامل عملیات نظامی اسرائیل در جبهه‌شمال بود. همزمان با این نشست؛ شیخ‌نعیم قاسم، دبیرکل حزب‌الله لبنان با صدور بیانیه‌ای قاطع تأکید کرد رژیم صهیونیستی در خاک لبنان باقی نخواهد ماند و مقاومت به هر گونه نقض آتش‌بس پاسخ خواهد داد. حزب‌الله همچنین بارد مذاکرات مستقیم دولت لبنان با آمریکا در واشنگتن، آن را مغایر با حاکمیت ملی و در راستای منافع تل آویو توصیف کرد.

■ **بلوف‌های تویتری ترامپ و واقعیت‌های اقتصادی هرمز**

در سوی دیگر میز، هیئت آمریکایی به سرپرستی جی دی ونس، معاون رئیس‌جمهور، جرد کوشنر و استیون بنتکاف در سوئیس حضور یافت. حضور این چهره‌ها بدون داشتن سابقه رسمی دیپلماتیک یا تخصص در پرونده‌های هسته‌ای، انتقاداتی را در واشنگتن برانگیخت، اما ونس هدف این سفر را تلاش برای تغییر ساختار روابط در خاورمیانه از طریق دیپلماسی توصیف کرد. با این حال، دونالد ترامپ همزمان در شبکه اجتماعی خود با ادبیاتی تهدیدآمیز نوشت: ایران باید فوراً جلو اقدامات نیروهای هم‌پیمان خود در لبنان را بگیرد، در غیر این صورت با حملاتی سخت‌تر از هفته گذشته مواجه خواهد شد؛ اظهاراتی که با پاسخ قاطع محمداقبر قالیباف مواجه شد. وی تأکید کرد: ایران اعتنایی به تهدیدهای آمریکا ندارد و نیروهای مسلح برای پاسخی متفاوت آماده‌اند. پرونده دوم مذاکرات به تنگه هرمز اختصاص داشت. کریس

■ **بعد نمادین ماجرا برای ترامپ**

هر چند حضور ونس در مذاکرات بورگن اشتوک بیانگر اهمیت روند شکل‌گرفته برای واشنگتن است ولی در حاشیه این اتفاق، بهر‌برداری نمادین از این ماجرا نیز برای تیم ترامپ مهم است. به عبارت دیگر هر چند کاخ سفید نشینان میز مذاکره را شناسی برای دست یافتن به اهدافی می‌دانند که در جنگ محقق نشده، اما در پشت پرده دیده‌بوسی هر چند نمادین و دست دادن مقابل دوربین‌ها با طرف ایرانی در صحنه مذاکرات جاری، قطعاً در بعد رسانه‌ای دستاورد خوبی برای آن‌ها بوده و فشارها را از دوش ترامپ برخواهد داشت. جمهوری اسلامی با درک چنین صحنه‌آرایی، امضای حضوری تفاهم‌نامه با آمریکا را در روز جمعه ۲۷ خرداد رد کرد. از سویی در فضایی که منابع غربی روز گذشته در حال پمپاژ امضای دوباره توافق میان مقامات تهران و واشنگتن بودند، این خبر به سرعت از سوی ایران رد شد و این گونه صحنه‌سازی دروغ آمریکایی‌ها به شکست انجامید.

■ **اولویت پرونده هسته‌ای برای طرف غربی**

حضور بدون اطلاع مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در حاشیه نشست سوئیس، از اولویت موضوع هسته‌ای برای طرف غربی و تمبرکز بر حل این چالش حکایت دارد. منابع غربی تلاش بسیاری کرده‌اند ظاهر شدن رافائل گروسی در حاشیه مذاکرات را به بررسی پرونده هسته‌ای ایران مربوط کنند، روایتی که از سوی جمهوری اسلامی رد شده و ایران تأکید کرده هیچ یک از اعضای کمیته هسته‌ای در ترکیب هیئت ایرانی حاضر نیستند، بنا براین این موضوع در دستور کار گفت‌وگوهای جاری نبوده و مسائل اولویت‌دار دیگر در دست بررسی است.

■ **اتحاد منطقه مقابل پروژه جنگ**

یکی از نکات مهم دیگر درباره مذاکرات جاری، نقش فعال طرف‌های منطقه‌ای در کره‌گشایی از پرونده مذکور است. در میز مذاکره، در کنار ایران و آمریکا، شهباز شریف؛ نخست‌وزیر پاکستان و عاصم منیر؛ فرمانده ارتش این کشور به‌همراه محمدبن عبدالرحمن آل ثانی؛ نخست‌وزیر وزیر خارجه قطر حضور دارند. این دو کشور از بازیگران اصلی در شکل‌گیری تفاهم اسلام‌آباد و تسهیل ارتباطات میان ایران و آمریکا محسوب می‌شوند. این در حالی است که این روزها دیگر طرف‌های منطقه‌ای از عمان گرفته تا عربستان، ترکیه، مصر و… حمایت علنی خود را از گفت‌وگوهای صلح اعلام کرده و به صراحت یک روند منطقی منطقه‌ای را در مقابل پروژه جنگ‌طلبی آشکار آمریکا و رژیم صهیونیستی کلید زده‌اند.

رایت، وزیر انرژی آمریکا مدعی شد ۶۷ کشتی تجاری در ۲۴ ساعت گذشته از مسیرهای جایگزین در جنوب این آبراه با اسکوتر نیروهای آمریکایی عبور کرده‌اند. وی اعتراف کرد کانال اصلی کشتیرانی به دلیل مسائل امنیتی هنوز بازگشایی نشده و همین امر موجب نگرانی شرکت‌های کشتیرانی و ریزش شاخص‌ها در بازارهای مالی خلیج فارس، به‌ویژه در عربستان و قطر شده است.

■ **جبهه‌بندی‌های منطقه‌ای؛ فرسایش در تل آویو و هماهنگی در قاهره**

مذاکرات بورگن اشتوک همزمان با تکاپوی دیپلماتیک در سطح منطقه پیش رفت. وزیران خارجه چهار کشور ترکیه، عربستان، مصر و قطر در قاهره گرد هم آمدند تا رویکردی واحد برای حمایت از فرایند کاهش تنش در بازه زمانی ۶۰ روزه تنظیم کنند و پیامدهای بازگشت به چرخه جنگ را به واشنگتن یادآور شوند. در جبهه مقابل، ارتش رژیم صهیونیستی کماکان در وضعیت بلاتکلیفی راهبردی به سر می‌برد. ایال زامیر، رئیس ستاد ارتش اسرائیل، در جریان بازدید از جنوب لبنان، با اذعان به شکنده بودن آتش‌بس، به نیروهای اشغالگر که منطقه‌ای به وسعت سنگاپور را در کنترل دارند، دستور داد برای احتمال از سرگیری درگیری‌ها با حزب‌الله در آمادگی کامل باشند. این پافشاری بر بقای نظامی در حالی صورت می‌گیرد که تل آویو برای خروج از مرزهای لبنان تحت فشارهای سنگین بین‌المللی قرار دارد و تداوم جنگ فرسایشی، حتی در نوار غزه نیز با وجود نقض مکرر آتش‌بس و بمباران خان‌یونس، دستاورد استراتژیکی برای این رژیم به همراه نداشته است.

یک پایان قابل قبول برای جنگ از نظر جمهوری اسلامی باید چه ارکانی داشته باشد؟

جغرافیای پسا‌جنگ در کلام رهبر معظم انقلاب

گریز را برای دشمن در آینده کاملاً هموار می‌کند؛ در این مورد لزوم توجه باحد اعلامی بی‌اعتمادی به دشمن بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد و گویی یک اعتماد ضمنی در متن سند به طرفی که سابقه بسیار بدی در عمل به تعهدات دارد، صورت گرفته است.

۴. **توقف کامل جنگ در تمامی جبهه‌ها**

از ابتدای جنگ تحمیلی سوم، رهبری تأکید داشتند جنگ باید در تمامی جبهه‌ها از جمله لبنان متوقف شود. ایشان در پیام تفاهم‌نامه نیز تصریح کردند تعهدات داده شده شامل «پاسداشت حقوق ملت ایران و جبهه مقاومت» است. همچنین جبران خسارت‌های سنگین اقتصادی و جانی ناشی از تجاوز دشمن، به‌عنوان یکی از شروط اساسی پایان جنگ مطرح بوده است. ایشان در بیانات خود در روزهای پایانی جنگ، بر ضرورت جبران خسارت‌های وارده به زیرساخت‌های کشور، تأسیسات اقتصادی و خون شهدا تأکید داشته‌اند. اما همان‌طور که از روز پیش از مذاکرات حضور در اسلام‌آباد شاهد آن هستیم، جنوب لبنان بدون توقف، توسط رژیم صهیونیستی در حال بمباران است و هیچ علامتی از کاهش حملات یا آتش‌بس مشاهده نمی‌شود و مهلت ۶۰ روزه تفاهم‌نامه اگر بر روال گذشته مذاکرات پیش برود، کار در جنوب لبنان بسیار بخرنج خواهد شد. لذا توقف کامل حملات به لبنان می‌توانست به‌عنوان نخستین پیش‌شرط امضای تفاهم‌نامه باشد که در این مورد اتفاق نیفتاده است.

ایران «تمامی ظرفیت‌های هویتی، معنوی، انسانی، علمی، صنعتی و فناوری‌های پایه‌ای و نوین - از نانو و بیو تا هسته‌ای و موشکی - را سرمایه ملی خود فرض کرده و همچون مرزهای آبی، خاکی و هوایی پاسدار آن خواهند بود». مدت ۶۰ روزه تفاهم به این دلیل است که مذاکرات بتواند موضوع هسته‌ای را نیز به سرانجام برساند؛ در حالی که در تجربه برجام، مذاکرات چندین ساله و کارشناسی شده به‌راحتی توسط آمریکا و شخص رئیس‌جمهور کنونی مورد نقض آشکار قرار گرفت. مهلت ۶۰ روزه برای به‌سرانجام رساندن این توافق به شدت ناکافی به نظر می‌رسد و بیم آن می‌رود که حقوق ملت ایران در این موضوع مورد غفلت قرار گیرد.

۳. **تعطیلی پایگاه‌های آمریکا و مشارکت منطقه‌ای در آینده خود**

این مطالبه به‌عنوان یکی از اهداف اصلی نظم نوین منطقه غرب آسیا، در پیام روز خلیج فارس مورد تأکید معظم‌له قرار گرفته است. ایشان فرمودند: «پایگاه‌های پوشالی آمریکا تاب و توان تأمین امنیت خود را نیز ندارد». همچنین بر مشارکت کشورهای حاشیه خلیج فارس در آینده منطقه تأکید و آینده منطقه، آینده‌ای بدون آمریکا و در خدمت پیشرفت و رفاه ملت‌ها معرفی شده است. در مورد برچیده شدن کامل پایگاه‌های آمریکا و خروج آن‌ها از فاصله مدنظر جمهوری اسلامی، در این سند تفاهم اشاره دقیقی نشده است و عبارات کلی هستند که راه